Connah's Quay Low Carbon Power

Datganiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg

Cyfeirnod yr Arolygiaeth Gynllunio: EN010166
Cyfeirnod Dogfen: EN010166/APP/7.21
Deddf Cynllunio 2008 (as amended)
Rheoliadau Cynllunio Seilwaith (Asesu Effeithiau Amgylcheddol) 2017 Rheoliadau 5(2)(q)
Adolygiad 00

August 2025

Paratowyd ar gyfer:
Uniper UK Limited

Paratowyd gan:
AECOM Limited

© 2025 AECOM Limited. Cedwir Pob Hawl.

Paratowyd y ddogfen hon gan AECOM Limited (“AECOM”) at ddefnydd ein cleient yn unig (y “Cleient”) yn unol ag egwyddorion ymgynghori a dderbynnir yn gyffredinol, y gyllideb ar gyfer ffioedd a’r cylch gorchwyl y cytunwyd arno rhwng AECOM a’r Cleient. Nid yw unrhyw wybodaeth a ddarparwyd gan drydydd partïon ac y cyfeirir ati yma wedi'i gwirio na'i dilysu gan AECOM, oni nodir yn benodol yn wahanol yn y ddogfen. Ni chaiff unrhyw drydydd parti ddibynnu ar y ddogfen hon heb gytundeb ysgrifenedig penodol ymlaen llaw gan AECOM.

Tabl Cynnwys

1. Cyflwyniad 1
1.1 Trosolwg Cyffredinol 1
1.2 Y Datblygiad Arfaethedig 2
2. Deddfwriaeth, Polisi ac Arweiniad 3
2.1 Trosolwg Cyffredinol 3
3. Cefndir 6
3.1 Trosolwg Cyffredinol 6
3.2 Demograffeg Cymru 6
3.3 Demograffeg Sir y Fflint 6
4. Ymgysylltiad yr Ymgeisydd â Siaradwyr Cymraeg 7
4.1 Trosolwg Cyffredinol 7
4.2 Mesurau a Gymerwyd 7
5. Darpariaeth yn y Cais ac Archwilio 8
6. Casgliad 8
Cyfeiriadau 10

Tablau

Tabl 1: Demograffeg Sir y Fflint 6

Crynodeb Gweithredol

Mae'r Datganiad hwn o'r Effaith ar y Gymraeg wedi'i baratoi ar ran Uniper UK Limited (yr 'Ymgeisydd') i gefnogi cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu (DCO) ar gyfer Gorsaf Gynhyrchu Pŵer Carbon Isel Cei Connah (CQLCP) ar dir yng Ngorsaf Bŵer bresennol Cei Connah ac yn y cyffiniau.

Mae'r Datganiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg hwn yn rhoi cefndir y ddemograffeg sy'n ymwneud â siaradwyr Cymraeg o fewn yr ardal o amgylch terfynau'r Gorchymyn, yn amlinellu polisïau cynllunio lleol a chenedlaethol perthnasol, ac yn manylu ar y mesurau/ymgysylltu a gyflawnwyd i alluogi cyfranogiad yn y Gymraeg yn ystod y cyfnod cyn ymgeisio.

Mae'r Datganiad hwn hefyd yn nodi'r mesurau a gynigir gan yr Ymgeisydd i gefnogi cyfranogiad yn y Gymraeg yn y cyfnod archwilio, gan gynnwys pa ddogfennau y mae'r Ymgeisydd yn bwriadu eu darparu yn Gymraeg.

Mae strwythur yr adroddiadau'n cynnwys trosolwg o'r ddeddfwriaeth, y polisi a'r canllawiau perthnasol, trosolwg o'r Gymraeg gan gynnwys demograffeg y wlad a'r ardal leol, manylion am sut mae'r Ymgeisydd wedi ymgysylltu â'r Gymraeg yn ystod y broses ymgeisio, a manylion am sut y bydd dogfennau Cymraeg yn cael eu darparu yn y cyfnod Ymgeisio ac archwilio.

1. Cyflwyniad

1.1 Trosolwg Cyffredinol

1.1.1 Mae'r Datganiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg ('y Datganiad hwn') wedi'i baratoi ar ran Uniper UK Limited (yr 'Ymgeisydd') i gefnogi cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu (DCO) ar gyfer cyfnodau adeiladu, gweithredu (gan gynnwys cynnal a chadw) a datgomisiynu Tyrbin Nwy Cylch Cyfun Cei Connah (CCGT) gyda Gwaith Dal Carbon (CCP) (y cyfeirir ato o hyn ymlaen fel y Datblygiad Arfaethedig), ar dir yn, ac yng nghyffiniau, Gorsaf Bŵer bresennol Cei Connah (Kelsterton Road, Cei Connah, Sir y Fflint, CH6 5SJ), Gogledd Cymru (terfynau'r Gorchymyn).

1.1.2 Mae'r Ymgeisydd yn gwmni yn y Deyrnas Unedig, sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Uniper SE (Uniper) trwy Uniper Holding GmbH. Mae Uniper yn gwmni ynni Ewropeaidd gyda chyrhaeddiad byd-eang a gweithgareddau mewn mwy na 40 o wledydd. Gyda thua 7,500 o weithwyr, mae'r cwmni'n gwneud cyfraniad pwysig i sicrwydd cyflenwad yn Ewrop, yn enwedig yn ei farchnadoedd craidd, sef yr Almaen, y DU, Sweden a'r Iseldiroedd. Yn y DU, mae Uniper yn berchen ar ac yn gweithredu portffolio cynhyrchu hyblyg o orsafoedd pŵer, cyfleuster storio nwy cylch cyflym a dwy bibell nwy pwysedd uchel, o Theddlethorpe i Killingholme ac o Blyborough i Cottam.

1.1.3 Mae Uniper wedi ymrwymo i fuddsoddi tua €8 biliwn (~£6.9 biliwn) mewn prosiectau twf a thrawsnewid erbyn dechrau'r 2030au a'i nod yw bod yn garbon-niwtral erbyn 2040. Er mwyn cyflawni hyn, mae'r cwmni'n trawsnewid ei weithfeydd pŵer a'i gyfleusterau ac yn buddsoddi mewn unedau cynhyrchu pŵer hyblyg y gellir eu hanfon. Uniper yw un o weithredwyr gweithfeydd ynni dŵr mwyaf Ewrop ac mae'n helpu i ehangu pŵer solar a gwynt ymhellach, sy'n hanfodol ar gyfer dyfodol mwy cynaliadwy a diogel. Mae Uniper yn ychwanegu nwyon adnewyddadwy a charbon isel fel biomethan yn raddol at ei bortffolio nwy ac mae'n datblygu portffolio hydrogen gyda'r nod o drawsnewid hirdymor. Mae'r cwmni'n bwriadu gwrthbwyso unrhyw allyriadau carbon deuocsid (CO_2) sy'n weddill trwy wrthbwyso CO_2 o ansawdd uchel.

1.1.4 Fel gwlad ddwyieithog, mae Cymru wedi rhoi 'statws swyddogol' i'r Gymraeg sy'n golygu na ddylai'r Gymraeg gael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg.

1.1.5 Mae'r Datganiad hwn yn rhoi a cefndir y ddemograffeg sy'n ymwneud â siaradwyr Cymraeg o fewn yr ardal o amgylch terfynau'r Gorchymyn, yn amlinellu polisïau cynllunio lleol a chenedlaethol perthnasol, ac yn manylu ar y mesurau/ymgysylltu a gyflawnwyd i alluogi cyfranogiad yn y Gymraeg yn ystod y cyfnod cyn ymgeisio.

1.1.6 Mae'r Datganiad hwn hefyd yn nodi'r mesurau a gynigir gan yr Ymgeisydd i gefnogi cyfranogiad yn y Gymraeg yn y cyfnod archwilio, gan gynnwys pa ddogfennau y mae'r Ymgeisydd yn bwriadu eu darparu yn Gymraeg.

1.2 Y Datblygiad Arfaethedig

1.2.1 Byddai'r Datblygiad Arfaethedig yn cynnwys hyd at ddau CCGT gydag unedau CCP (a seilwaith ategol) yn cyflawni capasiti allbwn trydanol net o fwy na 350 megawat (MW; y cyfeirir ato fel MWe ar gyfer allbwn trydanol) a hyd at uchafswm tebygol o 1,380 MWe (gyda CCP yn weithredol) ar y rhwydwaith trawsyrru trydan cenedlaethol.

1.2.2 Trwy bibell CO_2, sy'n cynnwys elfennau presennol a newydd, byddai'r Datblygiad Arfaethedig yn defnyddio rhwydweithiau trafnidiaeth a storio CO_2 sy'n eiddo i Liverpool Bay CCS Limited ac sy'n cael ei weithredu ganddo, sy'n cael ei ddatblygu ar hyn o bryd fel rhan o brosiect Piblinell Carbon Deuocsid HyNet (y cyfeirir ato fel 'Prosiect Piblinell CO_2 HyNet'), a fydd yn cludo CO_2 a ddaliwyd o ddiwydiannau presennol a newydd yng Ngogledd Cymru a Gogledd Orllewin Lloegr, ar gyfer storio ar y môr. Bydd y CO_2 a ddaliwyd yn cael ei storio'n barhaol mewn cronfeydd nwy alltraeth wedi'u disbyddu ym Mae Lerpwl.

1.2.3 At ddibenion y cysylltiad trydanol, mae National Grid Electricity Transmission plc (NGET), sy'n adeiladu ac yn cynnal y rhwydweithiau trawsyrru trydan, yn gyfrifol am weithredu a chynnal a chadw'r Is-orsaf NGET 400 kV bresennol.

1.2.4 Mae disgrifiad o'r Datblygiad Arfaethedig, gan gynnwys manylion y paramedrau uchaf, i'w weld ym **Mhennod 4: Y Datblygiad Arfaethedig** (**EN010166/APP/6.2.4**), y **Datganiad Amgylcheddol** (**ES**). Ar y cam hwn yn y datblygiad, mae dyluniad y Datblygiad Arfaethedig yn ymgorffori rhywfaint o hyblygrwydd angenrheidiol i ganiatáu ar gyfer datblygiad dylunio parhaus.

1.2.5 Mae'r Datblygiad Arfaethedig wedi'i leoli tua 0.6 cilometr (km) i'r gogledd-orllewin o Gei Connah yn Sir y Fflint, Gogledd-ddwyrain Cymru. Mae'r Brif Ardal Ddatblygu wedi'i chanoli'n fras ar gyfeirnod grid cenedlaethol 327347, 371374, ac, ynghyd â'r Coridor Cysylltiad CO_2 Arfaethedig, Coridor Cysylltiad CO_2 Addasedig, Coridor Cyswllt Trydanol, Coridor Cyswllt Dŵr, Ardal Adeiladu a Gwella Dangosol, a gwaith ategol i ffyrdd mynediad a mân asedau, yn gyfan gwbl o fewn ardal weinyddol Cyngor Sir y Fflint (CCF).

1.2.6 Mae terfynau'r Gorchymyn, fel y dangosir yn **Ffigur 1-2:** Mae **terfynau gorchymyn** (**EN010166/APP/6.3**) y **Datganiad Amgylcheddol** yn cwmpasu cyfanswm arwynebedd o tua 105 hectar (ha).

1.2.7 Mae tua 86.1 ha o derfynau'r Gorchymyn yn canolbwyntio ar yr 'Ardal Adeiladu a Gweithredu', sy'n cynnwys y Brif Ardal Datblygu, ardaloedd adeiladu a choridorau cysylltu sy'n angenrheidiol ar gyfer adeiladu a gweithredu'r Datblygiad Arfaethedig a ddangosir yn **Ffigur 1-2: Terfynau gorchymyn** (**EN010166/APP/6.3**), y **Datganiad Amgylcheddol**. Mae 18.8 ha arall o dir wedi'i gynnwys ar gyfer yr 'Ardaloedd Adeiladwaith Hwylustod', sy'n cynnwys ardaloedd o waith sydd eu hangen i hwyluso symud a storio Llwythi Anrhanadwy Annormal (AIL) dros dro yn ystod adeiladu'r Datblygiad Arfaethedig. Ceir rhagor o wybodaeth am derfynau'r Gorchymyn ym **Mhennod 3: Lleoliad y Datblygiad Arfaethedig** (**EN010166/APP/6.2.3**), y **Datganiad Amgylcheddol**.

2. Deddfwriaeth, Polisi ac Arweiniad

2.1 Trosolwg Cyffredinol

2.1.1 Er nad oes polisi iaith Gymraeg uniongyrchol sy'n berthnasol i Brosiectau Seilwaith o Arwyddocâd Cenedlaethol (NSIPs) yng Nghymru, mae'r Ymgeisydd wedi paratoi'r Datganiad hwn fel mater o arfer gorau, gan nodi lleoliad terfynau'r Gorchymyn yn Sir y Fflint.

2.1.2 Mae'r adran hon yn amlinellu'r ddeddfwriaeth, y polisïau a'r canllawiau ynghylch diogelu a gwella'r Gymraeg a'r cyfrifoldeb sydd gan ddatblygwyr/datblygiadau.

Deddfwriaeth

Deddf Cynllunio (Cymru) 2015

2.1.3 Mae Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 (Ref 1) yn gwneud darpariaeth ynghylch cynllunio datblygu cenedlaethol, strategol a lleol yng Nghymru. Mae hyn yn cynnwys Adran 31 sy'n diwygio Adran 70 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 i ddarparu y bydd yr awdurdod perthnasol, wrth ymdrin â chais am ganiatâd cynllunio neu ganiatâd mewn egwyddor, yn rhoi sylw i unrhyw ystyriaethau sy'n ymwneud â defnyddio'r Gymraeg, i'r graddau y maent yn berthnasol i'r cais. Er nad yw hyn yn uniongyrchol berthnasol i NSIPs, rhoddwyd ystyriaeth i'r ddarpariaeth hon wrth baratoi'r Datganiad hwn.

Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011

2.1.4 Mae Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 (Ref 2) yn sicrhau bod gan y Gymraeg statws swyddogol yng Nghymru.

2.1.5 Mae'r mesurau a restrir isod yn sicrhau bod y Gymraeg a'r Saesneg yn cael eu trin 'ar y sail eu bod yn gyfartal' ac yn cael statws cyfartal ar Fesurau a Deddfau eraill Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac is-ddeddfwriaeth:

- hybu a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg; a
- rhyddid personau sy'n dymuno defnyddio'r Gymraeg i wneud hynny â'i gilydd.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

2.1.6 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (Ref 3) yn amlinellu saith nod llesiant ac yn gwneud '*darpariaeth sy'n ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus wneud pethau er mwyn sicrhau llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a -diwylliannol Cymru'*, gan gynnwys y nod o gael *'Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu*'.

Polisi a Chanllaw Cenedlaethol

Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru 2019 (Ref 4)

2.1.7 Dyma'r cynllun morol cyntaf i Gymru ac mae'n cynnwys SOC-04 yr Iaith Gymraeg a Diwylliant sy'n datgan bod cynigion sy'n cyfrannu at hybu a hwyluso'r defnydd o'r iaith Gymraeg a'i diwylliant yn cael eu hannog.

Cymraeg 2050: Strategaeth y Gymraeg - Miliwn o siaradwyr Cymraeg (Gorffennaf 2017)

2.1.8 Cyhoeddwyd Strategaeth Iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru, Cymraeg 2050: Miliwn o siaradwyr Cymraeg (Ref 5) ym mis Gorffennaf 2017 ac mae'n darparu targedau ar gyfer nifer y siaradwyr Cymraeg i gyrraedd miliwn erbyn 2050, a chynyddu canran y boblogaeth sy'n siarad Cymraeg yn ddyddiol i 20%.

Polisi Cynllunio Cymru – Rhifyn 12 (Gorffennaf 2024)

2.1.9 Mae Polisi Cynllunio Cymru (Ref 6) yn nodi polisïau defnydd tir Llywodraeth Cymru ac yn cael ei ategu gan gyfres o Nodiadau Cyngor Technegol (TANs).

2.1.10 Mae'r ddogfen yn datgan bod '*y ddogfen yn datgan nad Mae'r Gymraeg yn rhan o'r gwead cymdeithasol a diwylliannol a bydd ei llesiant yn y dyfodol yn dibynnu ar ystod eang o ffactorau, yn enwedig addysg, newid demograffig, gweithgareddau cymunedol a sylfaen economaidd gadarn i gynnal cymunedau a lleoedd a stabl ar ffyniannus*'.

2.1.11 Mae hefyd yn nodi y '*gall y rhai sy'n gwneud penderfyniadau ystyried ystyriaethau sy'n ymwneud â'r defnydd o'r Gymraeg cyn belled â'u bod yn berthnasol i geisiadau am bolisi cynllunio*'.

Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 20: Cynllunio a'r Iaith Gymraeg (Hydref 2017)

2.1.12 Mae'r TAN Cynllunio a'r Iaith Gymraeg (Ref 7) yn darparu '*canllawiau ar sut y gellir rhoi ystyriaeth briodol i'r Gymraeg yn y system gynllunio ac ar gydymffurfio â gofynion cynllunio a deddfwriaeth berthnasol arall*'.

Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040 (Chwefror 2021) (Ref 8)

2.1.13 Cynhyrchir y ddogfen hon gan Lywodraeth Cymru ac mae'n strategaeth ar gyfer mynd i'r afael â blaenoriaethau cenedlaethol allweddol drwy'r system gynllunio. Mae'r ddogfen hon yn gosod 'Canlyniadau Cymru'r Dyfodol' sy'n cynnwys "Cymru lle mae pobl yn byw mewn lleoedd ble mae'r Gymraeg yn ffynnu".

Polisi Rhanbarthol a Lleol

2.1.14 Mae ardal yr astudiaeth ar gyfer yr Asesiad hwn o'r Effaith ar y Gymraeg yn cynnwys ardaloedd daearyddol sy'n dod o fewn terfynau'r Gorchymyn, gan gynnwys Sir y Fflint, a Chymru'n gyffredinol.

2.1.15 Defnyddiwyd Sir y Fflint i ystyried cymunedau lleol tra defnyddiwyd ystadegau ar gyfer Cymru gyfan i roi dealltwriaeth o sefyllfa bresennol y Gymraeg a diwylliant Cymru.

Fframwaith Economaidd Rhanbarthol Gogledd Cymru (REF) (Ref 9) (2021)

2.1.16 Mae'r REF yn nodi cynllun i hybu cynhyrchiant a chyflymu ffyniant economaidd a chynhwysol cynaliadwy. Mae blaenoriaethau'r REF yn cynnwys 'iaith, diwylliant, lle a threftadaeth'.

Cynllun Datblygu Lleol Sir y Fflint (Ref 10)

2.1.17 Mae Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) Sir y Fflint yn darparu fframwaith cynllunio i fynd i'r afael â materion a chyfleoedd yn Sir y Fflint, ac i hyrwyddo datblygu cynaliadwy am 15 mlynedd. Un o amcanion y CDLl sy'n ymwneud â gwella bywyd cymunedol yw 'gwarchod a chefnogi'r Gymraeg'.

2.1.18 Polisi Strategol 4: Nod Egwyddorion Datblygu Cynaliadwy, Dylunio a Chreu Lleoedd yw hyrwyddo a chreu lleoedd cynaliadwy newydd gyda phob datblygiad yn sicrhau 'ei fod yn cefnogi ac yn cynnal lles hirdymor y Gymraeg'.

2.1.19 Mae'r CDLl hefyd yn datgan 'Mae'r Gymraeg yn rhan o wead cymdeithasol a diwylliannol Sir y Fflint ac yn cael ei siarad ar gyfartaledd gan 13.2% o'r boblogaeth (Cyfrifiad 2011) er bod yr iaith yn fwy cyffredin mewn rhai rhannau o'r Sir. Mae strategaeth y Cynllun yn cydnabod yr angen am ddatblygiadau newydd i gefnogi a chynnal hunaniaeth ieithyddol a diwylliannol leol.'

Cynllun Datblygu Lleol i'w Archwilio gan y Cyhoedd Sir y Fflint Papur Cefndirol 12: Y Gymraeg (Ref 11)

2.1.20 Paratowyd y papur cefndirol hwn i gefnogi Cynllun Datblygu Lleol Sir y Fflint ac mae'n egluro rhesymeg ac ymagwedd Cyngor Sir y Fflint at benderfynu ar y dull polisi o ymdrin â'r Gymraeg.

2.1.21 Fodd bynnag, mae'r papur hefyd yn mynd ymlaen i ddatgan '*na ystyrir bod angen i'r CDLl gynnwys polisi sy'n ceisio lliniaru effaith ieithyddol … wedi dweud hynny, fel bod y cynllun yn dal i allu adlewyrchu'n fras yr egwyddor gadarnhaol o gefnogi'r Gymraeg, mae maen prawf wedi'i ychwanegu … a fyddai'n ystyriaeth berthnasol wrth asesu cynigion datblygu*'. Mae'r maen prawf hwn wedi'i amlinellu uchod.

Cynllun Iaith Gymraeg Cyngor Tref Cei Connah (Ref 12)

2.1.22 Mae datganiad agoriadol yr adroddiad hwn yn datgan mai nod y Cyngor yw:

- 'ga*lluogi pawb sydd yn defnyddio gwasanaeth neu drafod gyda'r Cyngor neu'n cyfrannu at y broses ddemocrataidd i wneud hyn trwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Saesneg yn ôl dewis personol yr unigolyn.*
- *hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg yn y gymuned*
- *annog eraill i hyrwyddo a defnyddio'r Gymraeg yn y gymuned*'.

3. Cefndir

3.1 Trosolwg Cyffredinol

3.1.1 Mae'r adran hon yn rhoi trosolwg o ddemograffeg Cymru ac ardal Cyngor Sir y Fflint o ran siaradwyr Cymraeg.

3.2 Demograffeg Cymru

3.2.1 Yn ôl Arolwg Poblogaeth Blynyddol 2023 (Ref 13), mae cyfran y sgiliau Cymraeg fel a ganlyn:

- siarad Cymraeg: 896,300 o bobl / 29.2%;
- darllen Cymraeg: 789,900 / 25.7%; ac
- ysgrifennu Cymraeg: 716,900 / 23.4%.

3.3 Demograffeg Sir y Fflint

3.3.1 Yn ôl gwefan Comisiynydd y Gymraeg (Ref 14), a gysododd wybodaeth a gasglwyd o Gyfrifiad 2021, roedd 17,428 o siaradwyr Cymraeg yn Sir y Fflint (11.60%). O'r rhain, roedd 12,920 hefyd yn gallu darllen ac ysgrifennu Cymraeg (8.6%). Cyflwynir y wybodaeth sy'n berthnasol i Gynghorau Tref Cei Connah a'r Fflint yn **Tabl 1**.

Tabl 1: Demograffeg Sir y Fflint

Ardal Weinyddol	Siaradwyr Cymraeg
Cei Connah	1,330 (8.05%)
Cei Connah: Golftyn	430 (8.50%)
Canol Cei Connah	334 (7.5%)
Y Fflint	1,498 (11.3%)
Y Fflint: Cynswllt a Threlawny	871 (11.1%)
Y Fflint: Castell	247 (10.2%)
Oakenholt	380 (12.6%)

3.3.2 Mae'r Brif Ardal Datblygu, Ardal Adeiladu a Gwella Dangosol (C&IEA) a'r Adeiladwaith Hwylustod sy'n gysylltiedig â Gogledd Cei Connah yn gorwedd o fewn Cyngor Tref Cei Connah sydd â 1,330 o siaradwyr Cymraeg (8.05%). Yn benodol, mae'r Brif Ardal Ddatblygu a C&IEA wedi'u lleoli yng Nghei Connah: Golftyn, sydd â 430 o siaradwyr Cymraeg (8.5%) ac Adeiladwaith Hwylustod Gogledd Cei Connah o fewn Canol Cei Connah sydd â 334 o siaradwyr Cymraeg (7.5%).

3.3.3 Mae'r Coridor CO_2 Arfaethedig, Coridor CO_2 Addasedig ac Adeiladwaith Hwylustod A548 sy'n gysylltiedig â Phorthladd Mostyn yn gorwedd o fewn Cyngor Tref y Fflint sydd â 1,498 o siaradwyr Cymraeg (11.3%). Yn benodol, mae'r Coridor CO_2 Arfaethedig ac Adeiladwaith Hwylustod yr A458 wedi'u lleoli yn y Fflint: Cynswllt a Threlawny gyda 871 o siaradwyr Cymraeg

(11.1%) a Fflint: Castell (247 / 10.2%). Mae'r Coridor CO_2 Addasedig wedi'i leoli yn Oakenholt sydd â 380 o siaradwyr Cymraeg (12.6%).

3.3.4 Dywed Papur Cefndir Sir y Fflint 12 (Ref 11) 'o gymharu â gweddill Cymru, mae gan Sir y Fflint ganran gymharol isel o'r boblogaeth sy'n gallu siarad Cymraeg'. Eglurwyd hyn gan ostyngiad yn niferoedd y siaradwyr Cymraeg a chynnydd yn y di-Gymraeg sy'n byw yn y Sir.

4. Ymgysylltiad yr Ymgeisydd â Siaradwyr Cymraeg

4.1 Trosolwg Cyffredinol

4.1.1 Mae'r adran hon yn disgrifio'r ymgynghoriad a'r mesurau a gynhaliwyd gan yr Ymgeisydd i alluogi siaradwyr Cymraeg i ymgysylltu â'r broses ymgynghori ar gyfer y Datblygiad Arfaethedig.

4.1.2 Ymgynghorwyd yn ffurfiol â Chomisiynydd y Gymraeg yn ystod y cyfnod cwmpasu. Ni ddarparwyd unrhyw sylwadau yn y **Farn Gwmpasu** (**EN010166/APP/6.4**) yn ymwneud â'r Gymraeg.

4.1.3 Ni dderbyniodd yr Ymgeisydd unrhyw geisiadau am ddeunyddiau Cymraeg drwy gydol yr ymgynghoriad cyn ymgeisio ond derbyniodd adborth cadarnhaol mewn digwyddiadau personol ar gyfer cynnwys y Gymraeg yn ystod yr ymgynghoriad.

4.1.4 Er mwyn sicrhau bod siaradwyr Cymraeg yn gallu cael eu cynnwys yn y broses ymgynghori, ymgymerwyd â nifer o fesurau fel yr amlinellwyd yn Adran 4.2.

4.2 Mesurau a Gymerwyd

Ymgynghori Anstatudol

4.2.1 Darparodd yr Ymgeisydd fersiynau Cymraeg o'r cylchlythyr, y llyfryn a'r ffurflen adborth yn y digwyddiadau ymgynghori anstatudol.

Ymgynghori Statudol

4.2.2 Darparodd yr Ymgeisydd fersiynau Cymraeg o'r llyfryn ymgynghori, ffurflen adborth, cylchlythyr ymgynghori a Chrynodeb Annhechnegol o'r Adroddiad Gwybodaeth Amgylcheddol Ragarweiniol (PEIR) mewn ymgynghoriad statudol. Roedd fersiwn Gymraeg o wefan yr ymgynghoriad hefyd ar gael.

4.2.3 Roedd y deunyddiau ymgynghori Cymraeg ar gael ar wefan yr ymgynghoriad ac ar ffurf copi caled mewn mannau gwybodaeth ac mewn digwyddiadau ymgynghori personol. Gallai ymgyngoreion hefyd ofyn am fersiwn Gymraeg o'r deunyddiau ymgynghori i'w hanfon atynt drwy'r post.

4.2.4 Roedd siaradwr Cymraeg yn bresennol ym mhob digwyddiad ymgynghori i ddarparu cyfieithiadau o'r byrddau arddangos ac i egluro'r Datblygiad Arfaethedig yn Gymraeg os oedd angen.

Ymgynghoriad Anstatudol wedi'i Dargedu

4.2.5 Darparodd yr Ymgeisydd fersiynau Cymraeg o'r cylchlythyr ymgynghori a chrynodeb gweithredol yr Adroddiad Gwybodaeth Ategol yn yr ymgynghoriad a dargedwyd.

4.2.6 Mae'r **Adroddiad Ymgynghori** (**EN010166/APP/5.1**) yn rhoi gwybodaeth fanwl am y prosesau ymgynghori ac ymgysylltu yn ystod y cam cyn ymgeisio.

5. Darpariaeth yn y Cais ac Archwilio

Cais

5.1.1 Darperir y dogfennau canlynol yn Gymraeg yn y Cais DCO:

- Canllaw i'r Cais;
- Llythyr Eglurhaol y Cais;
- Adroddiad Ymgynghori (prif gorff);
- Crynodeb Annhechnegol o'r Datganiad Amgylcheddol;
- Datganiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg (h.y. y ddogfen hon); a
- Crynodeb Annhechnegol Asesiad Desg Treftadaeth Ddaearol.

Archwiliad

5.1.2 Yn ystod y cyfnod archwilio, bydd yr Ymgeisydd yn darparu hysbysiadau allweddol a thystysgrifau yn Gymraeg.

5.1.3 Bydd yr Ymgeisydd yn parhau i groesawu cyswllt yn Gymraeg a bydd yr Ymgeisydd yn trin cyfathrebiadau yn Gymraeg yn gyfartal â chyfathrebiadau Saesneg.

5.1.4 Er nad yw wedi derbyn unrhyw geisiadau am ddeunyddiau yn y Gymraeg hyd yn hyn, bydd yr Ymgeisydd yn darparu cyfieithiad Cymraeg ar gyfer y Cyfarfod Rhagarweiniol a phob gwrandawiad archwilio ac archwiliadau safle yng nghwmni eraill, lle gofynnir am hynny gan yr Arolygiaeth Gynllunio.

5.1.5 Gellir darparu cyfieithiadau pellach o ddeunyddiau ac ymgysylltu â'r Gymraeg yn ystod yr archwiliad hefyd, lle gofynnir am hyn ac y bernir bod hynny'n briodol.

6. Casgliad

6.1.1 Fel y trafodwyd yn Adran 2 y Datganiad hwn, mae deddfwriaeth, polisi a chanllawiau yn ceisio ymgysylltu â nifer y bobl sy'n rhyngweithio â'r Gymraeg. Yn nodedig, Cymraeg 2050 (Ref 5) sy'n ceisio cael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

6.1.2 O gymharu â Chymru gyfan, mae gan Sir y Fflint ganran gymharol isel o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg o ganlyniad i gwymp yn nifer y siaradwyr Cymraeg a chynnydd yn nifer y di-Gymraeg.

6.1.3 Mae Adran 4 o'r Datganiad hwn yn manylu ar sut mae'r Ymgeisydd wedi ceisio hyrwyddo'r Gymraeg drwy fanylu ar y camau a gymerwyd yn ystod y cam cyn ymgeisio i ymgorffori hygyrchedd i siaradwyr Cymraeg.

6.1.4 Mae Adran 5 o'r Datganiad hwn yn nodi sut mae'r Ymgeisydd yn bwriadu cynnwys y Gymraeg fel rhan o'r cais ac yn ystod y cyfnod archwilio.

6.1.5 Ar sail yr uchod, mae'r Datblygiad Arfaethedig wedi bod yn ystyriol o siaradwyr Cymraeg ac felly ystyrir ei fod yn cyd-fynd â deddfwriaeth, polisi a chanllawiau ar warchod a thwf yr iaith Gymraeg yn y dyfodol.

Cyfeiriadau

Ref 1. Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.legislation.gov.uk/anaw/2015/4/contents (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 2. Llywodraeth Cymru (2011). Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 [ar-lein]. Ar gael ar: https://cyfraith.llyw.cymru/diwylliant/y-gymraeg/mesur-y-gymraeg-cymru-2011 (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 3. Llywodraeth Cymru. (2015). Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.legislation.gov.uk/cy/anaw/2015/2/contents (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 4. Llywodraeth Cymru (2019). Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-11/cynllun-morol-cenedlaethol-cymru-dogfen-mawr.pdf (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 5. Llywodraeth Cymru (2017). Cymraeg 2050: Miliwn o siaradwyr Cymraeg. Caerdydd: Llywodraeth Cymru.

Ref 6. Llywodraeth Cymru (2024). Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 12 [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2024-07/polisi-cynllunio-cymru-rhifyn-12.pdf (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 7. Llywodraeth Cymru (2017). Mae Nodyn Cyngor Technegol 20: Cynllunio a'r Gymraeg [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.llyw.cymru/nodyn-cyngor-technegol-tan-20-cynllunio-ar-gymraeg (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 8. Llywodraeth Cymru (2021). Cymru'r Dyfodol: y cynllun cenedlaethol 2040 [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.llyw.cymru/cymrur-dyfodol-y-cynllun-cenedlaethol-2040 (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 9. Llywodraeth Cymru (2023). Fframwaith Economaidd Rhanbarthol Gogledd Cymru [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.llyw.cymru/fframweithiau-economaidd-rhanbarthol (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 10. Cyngor Sir y Fflint (2023). Cynllun Datblygu Lleol Sir y Fflint 2015-2030. Cynllun Mabwysiedig 24 Ionawr 2023 [ar-lein]. Ar gael ar: https://flintshire.gov.uk/en/PDFFiles/Planning/Examination-Library-Documents/FINAL-LDP-Written-Statement-English.pdf (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 11. Cyngor Sir y Fflint (2019). Papur Cefndirol: 12 Y Gymraeg [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.flintshire.gov.uk/en/PDFFiles/Planning/Evidence-Base-Documents/Background-Papers/LDP-EBD-BP12-Welsh-Language.pdf (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 12. Cyngor Tref Cei Connah (2023). Cynllun Iaith Gymraeg [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.connahsquaytowncouncil.gov.wales/wp-content/uploads/2024/04/Connahs-Quay-Town-Council-Welsh-Language-Scheme.pdf (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 13. Llywodraeth Cymru (2024). Data am y Gymraeg o'r Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth: 2023 [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.llyw.cymru/data-am-y-gymraeg-or-arolwg-blynyddol-or-boblogaeth-2023 (Cyrchwyd 13/02/2025)

Ref 14. Comisiynydd y Gymraeg (2025). Dashfwrdd data: Pwy sy'n siarad Cymraeg yng Nghymru? [ar-lein]. Ar gael ar: https://www.comisiynyddygymraeg.cymru/polisi-ac-ymchwil/sefyllfar-gymraeg/cyfrifiad-2021/dashfwrdd-data-pwy-sy-n-siarad-cymraeg-yng-nghymru (Cyrchwyd 13/02/2025)

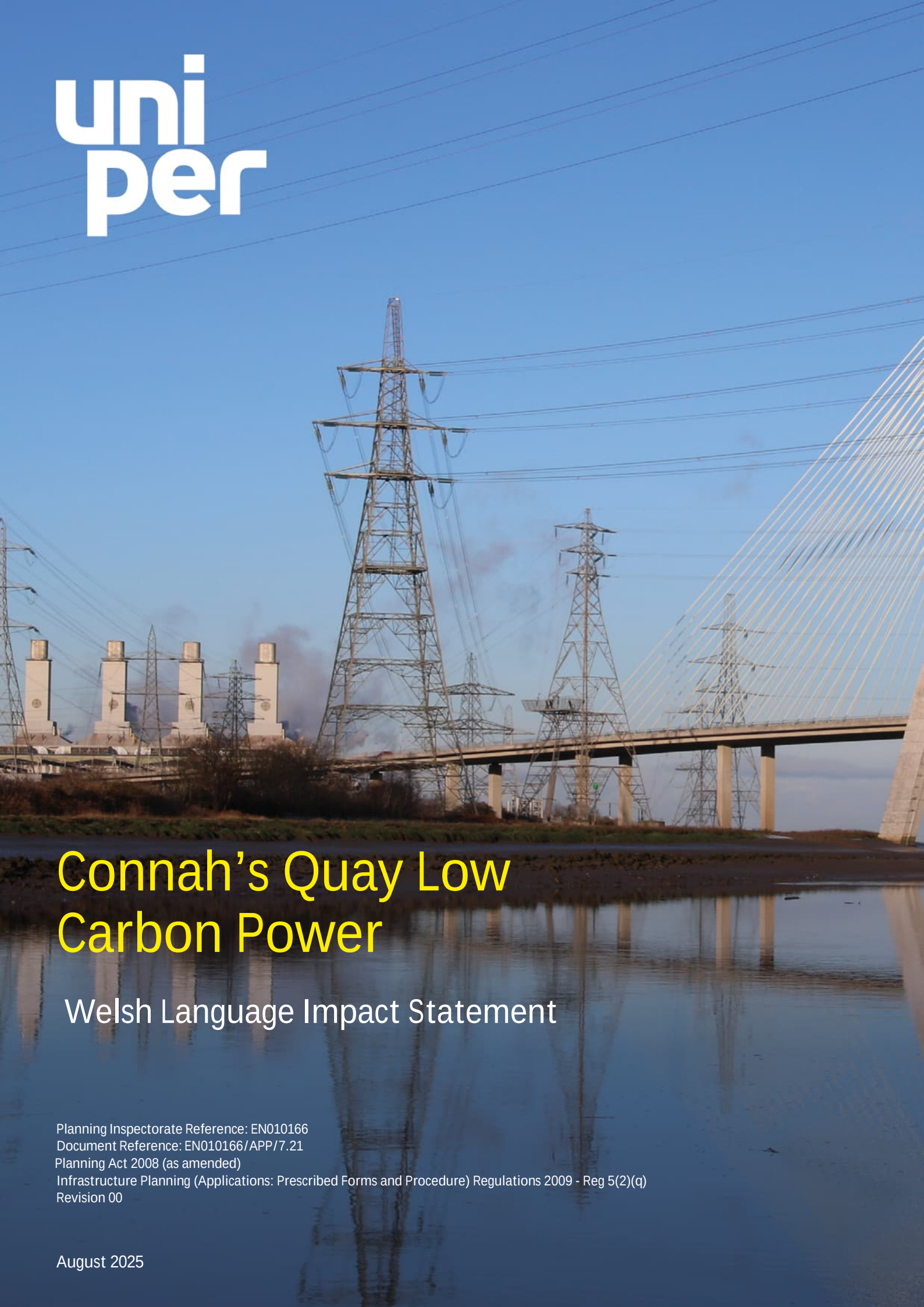

Connah's Quay Low Carbon Power

Welsh Language Impact Statement

Planning Inspectorate Reference: EN010166
Document Reference: EN010166/APP/7.21
Planning Act 2008 (as amended)
Infrastructure Planning (Applications: Prescribed Forms and Procedure) Regulations 2009 - Reg 5(2)(q)
Revision 00

August 2025

Table of Contents

1. Introduction 1
   1.1 General Overview 1
   1.2 The Proposed Development 2
2. Legislation, Policy and Guidance 3
   2.1 General Overview 3
3. Background 5
   3.1 General Overview 5
   3.2 Wales Demographics 6
   3.3 Flintshire Demographics 6
4. Applicant's Engagement with Welsh Speakers 7
   4.1 General Overview 7
   4.2 Measures Taken 7
5. Provision in the Application and Examination 8
6. Conclusion 8
   References 10

Tables

Table 1: Flintshire Demographics 6

Executive Summary

1.1.1 This Welsh Language Impact Statement has been prepared on behalf of Uniper UK Limited (the 'Applicant') to support a Development Consent Order (DCO) application for the proposed Connah's Quay Low Carbon Power (CQLCP) Abated Generating Station on land at, and in the vicinity of, the existing Connah's Quay Power Station.

1.1.2 This Welsh Language Impact Statement provides background on the demographics pertaining to Welsh speakers within the area surrounding the Order limits, outlines relevant local and national planning policies, and details the measures/engagement which were undertaken to enable participation in Welsh during the pre-application phase.

1.1.3 This Statement also sets out the measures proposed by the Applicant to support participation in Welsh in the examination phase, including which documents the Applicant proposes to provide in Welsh.

1.1.4 The reports structure includes an overview of the relevant legislation, policy and guidance, overview of the Welsh language including country-wide and local demographics, details of how the Applicant has engaged with the Welsh language during the application process, and details of how documents in the Welsh language will be provided in the Application and examination phase.

1. Introduction

1.1 General Overview

1.1.1 This Welsh Language Impact Statement ('this Statement') has been prepared on behalf of Uniper UK Limited (the 'Applicant') to support a Development Consent Order (DCO) application for the construction, operation (including maintenance) and decommissioning phases of a Connah's Quay Combined Cycle Gas Turbine (CCGT) with Carbon Capture Plant (CCP) (hereafter referred to as the Proposed Development), on land at, and in the vicinity of, the existing Connah's Quay Power Station (Kelsterton Road, Connah's Quay, Flintshire, CH6 5SJ), North Wales (the Order limits).

1.1.2 The Applicant is a UK-based company, wholly owned by Uniper SE (Uniper) through Uniper Holding GmbH. Uniper is a European energy company with global reach and activities in more than 40 countries. With around 7,500 employees, the company makes an important contribution to security of supply in Europe, particularly in its core markets of Germany, the UK, Sweden, and the Netherlands. In the UK, Uniper owns and operates a flexible generation portfolio of power stations, a fast-cycle gas storage facility and two high pressure gas pipelines, from Theddlethorpe to Killingholme and from Blyborough to Cottam.

1.1.3 Uniper is committed to investing around €8 billion (~£6.9 billion) in growth and transformation projects by the early 2030s and aims to be carbon-neutral by 2040. To achieve this, the company is transforming its power plants and facilities and investing in flexible, dispatchable power generation units. Uniper is one of Europe's largest operators of hydropower plants and is helping further expand solar and wind power, which are essential for a more sustainable and secure future. Uniper is gradually adding renewable and low-carbon gases such as biomethane to its gas portfolio and is developing a hydrogen portfolio with the aim of a long-term transition. The company plans to offset any remaining carbon dioxide (CO_2) emissions by high-quality CO_2-offsets.

1.1.4 As a bilingual country, Wales has given the Welsh language 'official status' meaning that the Welsh language should not be treated less favourably than the English language.

1.1.5 This Statement provides a background on the demographics pertaining to Welsh speakers within the area surrounding the Order limits, outlines relevant local and national planning policies, and details the measures/engagement which were undertaken to enable participation in Welsh during the pre-application phase.

1.1.6 This Statement also sets out the measures proposed by the Applicant to support participation in Welsh in the examination phase, including which documents the Applicant proposes to provide in Welsh.

1.2 The Proposed Development

1.2.1 The Proposed Development would comprise up to two CCGT with CCP units (and supporting infrastructure) achieving a net electrical output capacity of more than 350 megawatts (MW; referred to as MWe for electrical output) and up to a likely maximum of 1,380 MWe (with CCP operational) onto the national electricity transmission network.

1.2.2 Through a CO_2 pipeline, comprising existing and new elements, the Proposed Development would make use of CO_2 transport and storage networks owned and operated by Liverpool Bay CCS Limited, currently under development as part of the HyNet Carbon Dioxide Pipeline project (referred to as the 'HyNet CO_2 Pipeline Project'), that will transport CO_2 captured from existing and new industries in North Wales and North West England, for offshore storage. The captured CO_2 will be permanently stored in depleted offshore gas reservoirs in Liverpool Bay.

1.2.3 For the purposes of the electrical connection, National Grid Electricity Transmission plc (NGET), which builds and maintains the electricity transmission networks, is responsible for the operation and maintenance of the existing 400 kV NGET Substation.

1.2.4 A description of the Proposed Development, including details of maximum parameters, is set out in **Chapter 4: The Proposed Development** (**EN010166/APP/6.2.4**), of the **Environmental Statement** (**ES**). At this stage in the development, the design of the Proposed Development incorporates a necessary degree of flexibility to allow for ongoing design development.

1.2.5 The Proposed Development is located approximately 0.6 kilometres (km) north-west of Connah's Quay in Flintshire, North East Wales. The Main Development Area is centred approximately at national grid reference 327347, 371374, and, together with the Proposed CO_2 Connection Corridor, Repurposed CO_2 Connection Corridor, Electrical Connection Corridor, Water Connection Corridor, Construction and Indicative Enhancement Area, and ancillary works to access roads and minor assets, is wholly within the administrative area of Flintshire County Council (FCC).

1.2.6 The Order limits, as shown in **Figure 1-2: Order limits** (**EN010166/APP/6.3**) of the **ES,** encompass a total area of approximately 105 hectares (ha).

1.2.7 Around 86.1 ha of the Order limits is focused on the 'Construction and Operation Area', comprising the Main Development Area, construction areas and connection corridors necessary for the construction and operation of the Proposed Development shown in **Figure 1-2: Order limits** (**EN010166/APP/6.3**), of the **ES**. A further 18.8 ha of land is included for the 'Accommodation Works Areas', comprising areas of works required to facilitate the movement and temporary storage of Abnormal Indivisible Loads (AIL) during construction of the Proposed Development. Further information on the Order limits is provided in **Chapter 3: Location of the Proposed Development** (**EN010166/APP/6.2.3**), of the **ES**.

2. Legislation, Policy and Guidance

2.1 General Overview

2.1.1 Whilst there is no direct Welsh language policy of relevance to Nationally Significant Infrastructure Projects (NSIPs) in Wales, the Applicant has prepared this Statement as a matter of best practice, noting the location of the Order limits within Flintshire.

2.1.2 This section outlines the legislation, polices and guidance regarding the protection and enhancement of the Welsh language and the responsibility that developers/developments have.

Legislation

Planning (Wales) Act 2015

2.1.3 The Planning (Wales) Act 2015 (Ref 1) makes provision about national, strategic and local development planning in Wales. This includes Section 31 which amends Section 70 of the Town and Country Planning Act 1990 to provide that, in dealing with an application for planning permission or permission in principle, the relevant authority shall have regard to any considerations relating to the use of the Welsh language, so far as material to the application. Whilst this does not directly apply to NSIPs, consideration has been given to this provision in the preparation of this Statement.

Welsh Language (Wales) Measure 2011

2.1.4 The Welsh Language (Wales) Measure 2011 (Ref 2) ensures that the Welsh language has official status in Wales.

2.1.5 The measures listed below ensure that the Welsh and English languages are treated 'on a basis of equality' and are given equal standing on other Measures and Acts of the National Assembly for Wales and subordinate legislation:

- the promotion and facilitation of the use of the Welsh language; and
- the freedom of persons wishing to use the Welsh language to do so with one another.

The Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015

2.1.6 The Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 (Ref 3) outlines seven well-being goals and makes '*provision requiring public bodies to do things in pursuit of the economic, social, environmental and cultural well-being of Wales'*, including the goal of having *'A Wales of vibrant culture and thriving Welsh language*'.

National Policy and Guidance

Welsh National Marine Plan 2019 (Ref 4)

2.1.7 This is the first marine plan for Wales and includes SOC-04 Welsh Language and Culture which states proposals that contribute to the promotion and facilitation of the use of the Welsh language and culture are encouraged.

Cymraeg 2050: Welsh Language Strategy - A million Welsh speakers (July 2017)

2.1.8 The Welsh Government's Welsh Language Strategy, Cymraeg 2050: A million Welsh speakers (Ref 5) was published in July 2017 and provides targets for the number of Welsh speakers to reach one million by 2050, and to increase the percentage of the population that speak Welsh daily to 20%.

Planning Policy Wales – Edition 12 (July 2024)

2.1.9 Planning Policy Wales (Ref 6) sets out the land use policies of the Welsh Government and is supplemented by a series of Technical Advice Notes (TANs).

2.1.10 The document states that '*the Welsh language is part of the social and cultural fabric and its future well-being will depend upon a wide range of factors, particularly education, demographic change, community activities and a sound economic base to maintain thriving and stable communities and places*'.

2.1.11 It also states that '*considerations relating to the use of the Welsh language may be taken into account by decision takers so far as they are material to applications for planning policy*'.

Technical Advice Note (TAN) 20: Planning and the Welsh Language (October 2017)

2.1.12 The Planning and the Welsh language TAN (Ref 7) provides '*guidance on how the Welsh language may be given appropriate consideration in the planning system and on compliance with the requirements of planning and other relevant legislation*'.

Future Wales: The National Plan 2040 (February 2021) (Ref 8)

2.1.13 This document is produced by the Welsh Government and is a strategy for addressing key national priorities through the planning system. This document sets 'The Future Wales Outcomes' which include "A Wales where people live in places with a thriving Welsh Language".

Regional and Local Policy

2.1.14 The study area for this Welsh Language Impact Assessment includes geographical areas which fall within the Order limits, including the county of Flintshire, and Wales overall.

2.1.15 Flintshire county has been used to consider local communities while statistics for Wales as a whole have been used to provide an understanding of the current position of the Welsh language and culture.

North Wales Regional Economic Framework (REF) (Ref 9) (2021)

2.1.16 The REF sets out a plan to boost productivity and accelerate sustainable economic and inclusive prosperity. The REF priorities include 'language, culture, place and heritage'.

Flintshire Local Development Plan (Ref 10)

2.1.17 The Flintshire Local Development Plan (LDP) provides a planning framework to address issues and opportunities within Flintshire, and to promote sustainable development for 15 years. One of the LDP objectives relating to enhancing community life is 'protecting and supporting the Welsh Language'.

2.1.18 Strategic Policy 4: Principles of Sustainable Development, Design and Placemaking aims to promote and create new sustainable places with all development ensuring 'that it supports and sustains the long term wellbeing of the Welsh language'.

2.1.19 The LDP also states that 'The Welsh language is part of the social and cultural fabric of Flintshire and is spoken on average by 13.2% of the population (2011 Census) although the language is more prevalent in certain parts of the County. The Plan's strategy recognises the need for new development to support and sustain local linguistic and cultural identity.'

Flintshire Deposit Local Development Plan Background Paper 12: Welsh Language (Ref 11)

2.1.20 This background paper was prepared to support the Flintshire Local Development Plan and explains Flintshire County Council's rationale and approach to determining the policy approach to the Welsh language.

2.1.21 However, the paper also goes on to state that '*it is not considered that it is necessary for the LDP to include a policy which seeks to mitigate language impact … that said, so that the plan can still reflect in broad terms the positive principle of supporting the Welsh language, a criterion has been added … which would be a material consideration in assessing development proposals*'. This criterion has been outlined above.

Connah's Quay Town Council's Welsh Language Scheme (Ref 12)

2.1.22 The opening statement of this report states that the Council aims:

- 'to e*nable everyone who receives or uses the Council's services or contributes to the democratic process to do so through the medium of Welsh or English, according to personal choice.*
- *to encourage the use of the Welsh language in the community*
- *to encourage others to use the Welsh language in the community*'.

3. Background

3.1 General Overview

3.1.1 This section provides an overview of the demographics in Wales and the Flintshire County Council area in regard to Welsh speakers.

3.2 Wales Demographics

3.2.1 According to the 2023 Annual Population Survey (Ref 13), the proportion of Welsh language skills is as follows:

- speak Welsh: 896,300 people / 29.2%;
- read Welsh: 789,900 / 25.7%; and
- write Welsh: 716,900 / 23.4%.

3.3 Flintshire Demographics

3.3.1 According to the Welsh language Commissioner website (Ref 14), which compiled information collected from the 2021 Census, there were 17,428 Welsh speakers in Flintshire (11.60%). Of these, 12,920 were able to also read and write Welsh (8.6%). The information relevant for the Connah's Quay and Flint Town Councils is presented in **Table 1**.

Table 1: Flintshire Demographics

Administrative Area	Welsh Speakers
Connah's Quay	1,330 (8.05%)
Connah's Quay: Golftyn	430 (8.50%)
Connah's Quay Central	334 (7.5%)
Flint	1,498 (11.3%)
Flint: Coleshill and Trelawny	871 (11.1%)
Flint: Castle	247 (10.2%)
Oakenholt	380 (12.6%)

3.3.2 The Main Development Area, Construction and Indicative Enhancement Area (C&IEA) and the Accommodation Works associated with Connah's Quay North lie within the Connah's Quay Town Council which has 1,330 Welsh speakers (8.05%). Specifically, the Main Development Area and C&IEA is located in Connah's Quay: Golftyn, which has 430 Welsh speakers (8.5%) and the Connah's Quay North Accommodation Works within Connah's Quay Central which has 334 Welsh speakers (7.5%).

3.3.3 The Proposed CO_2 Corridor, Repurposed CO_2 Corridor and A548 Accommodation Works associated with the Port of Mostyn lie within the Flint Town Council which has 1,498 Welsh speakers (11.3%). Specifically, the Proposed CO_2 Corridor and the A458 Accommodation works are located within Flint: Coleshill and Trelawny with 871 Welsh speakers (11.1%) and Flint: Castle (247 / 10.2%). The Repurposed CO_2 Corridor is located within Oakenholt which has 380 Welsh speakers (12.6%).

3.3.4 Flintshire Background Paper 12 (Ref 11) states that 'in comparison to the rest of Wales, Flintshire has a relatively low percentage of the population who can speak Welsh'. This has been explained by a fall in the numbers of Welsh speakers and an increase in non-Welsh speakers living in the County.

4. Applicant's Engagement with Welsh Speakers

4.1 General Overview

4.1.1 This section describes the consultation and measures which have been undertaken by the Applicant to enable Welsh speakers to engage with the consultation process for the Proposed Development.

4.1.2 The Welsh Language Commissioner was formally consulted during the scoping phase. No comments were provided in **Appendix 1-B: Scoping Opinion** (**EN010166/APP/6.4**) relating to Welsh language.

4.1.3 The Applicant did not receive any requests for Welsh language materials throughout the pre-application consultation but received positive feedback at in-person events for the inclusion of Welsh language during the consultation.

4.1.4 To ensure that Welsh language speakers were able to be included in the consultation process, a number of measures were undertaken as outlined in Section 4.2.

4.2 Measures Taken

Non-Statutory Consultation

4.2.1 The Applicant provided Welsh language versions of the newsletter, brochure and feedback form at the non-statutory consultation events.

Statutory Consultation

4.2.2 The Applicant provided Welsh language versions of the consultation brochure, feedback form, consultation newsletter and Non-Technical Summary of the Preliminary Environmental Information Report (PEIR) at statutory consultation. A Welsh language version of the consultation website was also available.

4.2.3 The Welsh language consultation materials were available on the consultation website and in hard copy at information points and in-person consultation events. Consultees could also request a Welsh language version of the consultation materials to be sent to them via post.

4.2.4 A Welsh speaker was present at each consultation event to provide translations of the exhibition boards and to explain the Proposed Development in Welsh if needed.

Non-Statutory Targeted Consultation

4.2.5 The Applicant provided Welsh language versions of the consultation newsletter and the executive summary of the Supporting Information Report at the targeted consultation.

4.2.6 The **Consultation Report** (**EN010166/APP/5.1**) provides detailed information on the consultation and engagement processes during the pre-application stage.

5. Provision in the Application and Examination

Application

5.1.1 The following documents are provided in Welsh within the DCO Application:

- Guide to the Application;
- Application Cover Letter;
- Consultation Report (main body);
- Environmental Statement Non-Technical Summary;
- Welsh Language Impact Statement (i.e. this document); and
- Terrestrial Heritage Desk-Based Assessment Non-Technical Summary.

Examination

5.1.2 During the examination stage, the Applicant will provide key notices and certificates in Welsh.

5.1.3 The Applicant will continue to welcome contact in Welsh and the Applicant will treat communications in Welsh equally to those in English.

5.1.4 Despite not receiving any requests for materials in Welsh so far, the Applicant will provide Welsh translation for the Preliminary Meeting and all examination hearings and accompanied site inspections, where requested, by the Planning Inspectorate.

5.1.5 Further translation of materials and engagement in Welsh during the examination may also be provided, where this is requested and deemed appropriate.

6. Conclusion

6.1.1 As discussed in Section 2 of this Statement, legislation, policy and guidance seek to engage the number of people interacting with the Welsh language. Notably, Cymraeg 2050 (Ref 5) which seeks to have one million Welsh speakers by 2050.

6.1.2 In comparison to Wales as a whole, Flintshire has a relatively low percentage of the population who speak Welsh as a result of a fall in the number of Welsh speakers and an increase in non-Welsh speakers.

6.1.3 Section 4 of this Statement details how the Applicant has sought to promote the Welsh language by detailing measures taken during the pre-application stage to incorporate accessibility for Welsh speakers.

6.1.4 Section 5 of this Statement, sets out how the Applicant plans to involve the Welsh language as part of the application and during the examination phase.

6.1.5 On the basis of the above, the Proposed Development has been considerate to Welsh speakers and therefore is considered to align with legislation, policy and guidance on protection and future growth of the Welsh language.

References

Ref 1. Planning (Wales) Act 2015 [online]. Available at: https://www.legislation.gov.uk/anaw/2015/4/contents (Accessed 29/07/2025)

Ref 2. Welsh Government (2011). Welsh Language (Wales) Measure 2011 [online]. Available at: https://law.gov.wales/culture/welsh-language/welsh-language-wales-measure-2011 (Accessed 29/07/2025)

Ref 3. Welsh Government. (2015). Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 [online]. Available at: https://www.legislation.gov.uk/anaw/2015/2/contents (Accessed 29/07/2025)

Ref 4. Welsh Government (2019). Welsh National Marine Plan [online]. Available at: https://www.gov.wales/sites/default/files/publications/2019-11/welsh-national-marine-plan-document_0.pdf (Accessed 29/07/2025)

Ref 5. Welsh Government (2017). Cymraeg 2050: A million Welsh speakers. Cardiff: Welsh Government.

Ref 6. Welsh Government (2024). Planning Policy Wales: Edition 12 [online]. Available at: https://www.gov.wales/sites/default/files/publications/2024-07/planning-policy-wales-edition-12.pdf (Accessed 29/07/2025)

Ref 7. Welsh Government (2017). Technical Advice Note 20: Planning and the Welsh Language [online]. Available at: https://www.gov.wales/technical-advice-note-tan-20-planning-and-welsh-language (Accessed 29/07/2025)

Ref 8. Welsh Government (2021). Future Wales: the national plan 2040 [online]. Available at: https://www.gov.wales/future-wales-national-plan-2040 (Accessed 29/07/2025)

Ref 9. Welsh Government (2023). North Wales Regional Economic Framework [online]. Available at: https://www.gov.wales/regional-economic-frameworks (Accessed 29/07/2025)

Ref 10. Flintshire County Council (2023). Flintshire Local Development Plan 2015-2030. Adopted Plan 24th January 2023 [online]. Available at: https://flintshire.gov.uk/en/PDFFiles/Planning/Examination-Library-Documents/FINAL-LDP-Written-Statement-English.pdf (Accessed 29/07/2025)

Ref 11. Flintshire County Council (2019). Background Paper 12 Welsh Language [online]. Available at: https://www.flintshire.gov.uk/en/PDFFiles/Planning/Evidence-Base-Documents/Background-Papers/LDP-EBD-BP12-Welsh-Language.pdf (Accessed 29/07/2025)

Ref 12. Connah's Quay Town Council (2023). Welsh Language Scheme [online]. Available at: https://www.connahsquaytowncouncil.gov.wales/wp-content/uploads/2024/04/Connahs-Quay-Town-Council-Welsh-Language-Scheme.pdf (Accessed 29/07/2025)

Ref 13. Welsh Government (2024). Welsh language data from the Annual Population Survey: 2023 [online]. Available at: https://www.gov.wales/welsh-language-data-annual-population-survey-2023 (Accessed 29/07/2025)

Ref 14. Welsh Language Commissioner (2025). Data dashboard: Who speaks Welsh in Wales? [online]. Available at: https://www.welshlanguagecommissioner.wales/policy-and-research/the-position-of-the-welsh-language/2021-census/data-dashboard-who-speaks-welsh-in-wales (Accessed 29/07/2025)